

Ajánlott vizsgálati protokoll

1. Az Ajánlott vizsgálati protokoll célja

- 1.1. Jelen Ajánlott vizsgálati protokoll az [MBSZ](#) Szervezeti és Működési Szabályzatának ([SZMSZ](#)) [5. sz. Melléklete](#), amelyet a MBSZ [Társasági szerződés](#)ével és az SZMSZ-el összhangban kell értelmezni. A protokoll rögzíti a bélyegek és egyéb filatéliai, postatörténeti tárgyak vizsgálatának szabályait, ajánlott eljárásrendjét és etikai követelményeit. A protokoll célja a valódiság, az állapot és a minőség objektív és megbízható megítélése, valamint a vizsgálat egységes és átlátható kereteinek biztosítása.
- 1.2. A **vizsgálatok célja** a filatéliai vizsgálati tárgyról való ismeretszerzés (valódiság, minőség, stb.) A vizsgálatok nem szolgálnak olyan célokat, mint például a vizsgálati tárgyak értékbecslése. Minden vizsgálat kizárólag a Magyar Köztársaság hatályos jogszabályai alapján és az MBSZ szabályzatai (Társasági szerződés, SZMSZ és ezek mellékletei) szerint történik, amelynek alkalmazását minden szövetségi bélyegszakértő elfogad és magára nézve kötelező érvényüként elismer. A vizsgálati megbízások kizárólag a vizsgálatot kérő Megbízó és a szövetségi bélyegszakértő között jönnek létre. Az MBSZ, mint szervezet (Civil társaság), a Megbízóval szerződést nem köt, ezáltal kötelezettséget és terhet sem vállal az egyes vizsgálatok, ill. az ezekre készült vizsgálati dokumentumok kapcsán.

2. A vizsgálat tárgya

- 2.1. Csak azok az objektumok kerülhetnek vizsgálatra egy adott bélyegszakértő által, amelyek a vizsgálat időpontjában a bélyegszakértő meghatározott vizsgálati területébe tartoznak. (A [bélyegszakértők vizsgálati területei](#) az MBSZ honlapján megtekinthetők.) Az ettől eltérő megbízás elutasításra kerül.
- 2.2. Az elfogadott vizsgálati objektumok az SZMSZ VI./1. pontjában kerültek meghatározásra.
- 2.3. Vizsgálatra **elfogadható, de nem tanúsítható** objektumok:
Bélyegek esetében nem jelölhető, ha a vizsgált objektum:
 - a) törött (kivétel esetleges sarokfog vagy más, egyedi fog törése),
 - b) szakadt (ez a fogrövidülésekre nem értendő, ha azok nem járnak beszakadással),
 - c) ablakos (papír-elvekonyodásos),
 - d) rozsdafoltos (gombafertőzés, ligninkárosodás),
 - e) nem beazonosítható (pl. hullámvonalas gépi bélyegzést tartalmaz).**Küldemények** esetén, ha a boríték, levelezőlap vagy más hordozó:
 - a) rozsdafoltos (gombafertőzéses, jellemzően a bélyegszélnél a gumizás)
 - b) kizárólag nem beazonosítható (pl. hullámvonalas gépi) bélyegzészert tartalmaz.

A fenti szabályoktól a bélyegszakértő csak abban az esetben térhet el, ha azt az adott objektum jelentősége, ritkasága indokolja.

Vizsgálatra nem fogadható el olyan objektum, amely a bélyegszakértő vizsgálati területébe nem tartozik.

3. A vizsgálat menete

3.1. Vizsgálati kérelem

A Megbízó írásban kérelmezi a vizsgálatot (Vizsgálati megrendelő lap), amely megrendelésnek kötelezően tartalmaznia kell:

- a.) a Megrendelő nevét és elérhetőségeit,
- b.) a vizsgálatra benyújtott tárgy(ak) részletes listáját,
- c.) az esetlegesen rendelkezésre álló korábbi szakvélemények másolatait,
- d.) nagy felbontású képeket (szkennelt kép vagy fotó), vagy színes fénymásolatot két példányban, amelyeken a vizsgálandó objektumok tisztán, takarás nélkül, felismerhető és azonosítható módon láthatóak. A mellékelt fénymásolatok mindkét példányát a Megbízónak szintén alá kell írnia. Takarásban lévő objektumok rejtett hibái esetén a szakértő a hibáért nem felel.

3.2. Az előzetes megkeresést igénylő bélyegszakértők esetében a vizsgálati megkeresést írásban, e-mailben vagy postai úton kell eljuttatni. Eltérő megállapodás hiányában ehhez az alábbiak szükségesek:

- a vizsgálati tárgy(ak) tulajdonosának vagy birtokosának neve, elérhetőségei (telefonszám, e-mail),
- a vizsgálati tárgy(ak) színes, nagyított másolatai vagy legalább 600 dpi-s szkennelt képei (elől és hátul, amennyiben releváns, akkor a belső rész is),
- a korábbi vizsgálati dokumentumok másolatai,
- minden ismert körülmény vagy harmadik fél megjegyzése (pl. korábbi vizsgálatok, hibák, javítások, hamisítások stb.).
- amennyiben ugyanazon tárgyból több példány is megküldésre kerül, ezt fel kell tüntetni (pl. részletes lista pozíciószámokkal, a vizsgálati objektumokat ehhez rendeltet kell csatolni.)

3.3. A vizsgálati megbízás indoklás nélkül visszautasítható. A vizsgálat csak előzetes jóváhagyás után kezdődik.

3.4. Ha a vizsgálat ideje alatt a Megbízó adataiban változás történik, erről értesítenie kell a bélyegszakértőt. Ennek elmulasztásából esetlegesen eredő bármilyen kár a Megbízót terheli!

3.5. A vizsgálat csak a vizsgálandó objektum(ok), a kitöltött és aláírt Vizsgálati megrendelő lap, valamint a kísérő dokumentáció átvétele után kezdődik.

3.6. A vizsgálat során az SZMSZ 2. sz. Mellékletében található technikai eszközök és módszerek használhatók. Ezek mellett javasolt az adott vizsgálati terület, illetve a vizsgálandó objektum specifikus elemzéseit igénylő eszközök igénybevétele is. Indokolt esetben megengedett a szakértői konzultáció.

3.7. A vizsgálati anyag előzetes ellenőrzése

A bélyegszakértő által átvett vizsgálati anyag előzetesen, a vizsgálat megkezdése előtt ellenőrizendő, amelynek részét képezi:

- a fénymásolatokon és a Vizsgálati megrendelő lapon felsorolt tételek meglétének és azonosságának, valamint
- az objektumok hibátlanságának megállapításából.

Az egyes objektumok további jellemzőinek, esetleges rejtett hibáinak (pl. ablakosság, rozsdafolt, utángumizás, beszakadás, törés, stb.) feltárása nem képezi részét az előzetes ellenőrzésnek.

3.8. A vizsgálati anyag részletes ellenőrzése

A vizsgálandó objektumok vizsgálata állhat egyszerű kézi és műszeres vizsgálatokból. A vizsgálatok nem járhatnak ún. roncsolásos, tehát fizikai sérüléssel járó eljárással!

A kézi, megtekintés általi vizsgálatok a megállapítandó jellemzők, jellegzetességek, állapot szakszerű és pontos felméréséhez, megállapításához szükséges eljárások.

A bélyegszakértő a bélyeგრasztóval (falz) vizsgálatra beadott bélyegeket jogosult a szokásos módok egyikével (pl. áztatással) a ragasztótól megszabadítani. Ezen tevékenységért a díjlista szerinti munkadíj illeti meg.

A részletes ellenőrzés műveletei:

- a) az objektum azonosítása (katalógusszám vagy más, pontos leírás),
- b) sérülésmentesség (minőség),
- c) állapot (postatiszta, falz/ragasztó vagy ragasztónyom, használt),
- d) fogazatszám és fogazástípus megállapítása,
- e) szín ellenőrzése: normál nappali neutrális megvilágítással (javasolt az UV-A és UV-C megvilágítással történő ellenőrzés),
- f) papírtípus ellenőrzése nappali, neutrális megvilágítással (javasolt az UV-A és UV-C, valamint IR megvilágítással történő ellenőrzés),
- g) papírvastagság ellenőrzése,
- h) gumizás vizsgálata (pl. esetleges utángumizás, újragumizás megállapítása),

A fenti vizsgálatokat az egyes objektumoknál általában a szakirodalmi ismeretek alapján célszerű alkalmazni. A speciális UV- és IR-megvilágítások az erre érzékeny objektumok esetében ellenjavalltak. Ezekre közismerten érzékeny, és károsodást szenvedő objektumok esetében tiltottak vagy kizárólag a vizsgálató írásos beleegyezésével végezhetők, ennek veszélyéről történő előzetes tájékoztatás után!

Szakirodalmi utalás hiánya esetén az ebből eredő sérülésért, kárért a szakértőt semmilyen felelősség nem terhel!

3.9. Nem jelölhető objektumok

A beadott objektumok egyes sérülések esetén nem, vagy csak kötöttségekkel minősíthetők, jelölhetőek.

Bélyegek esetében nem jelölhető, ha a vizsgált objektum:

- a) törött (kivétel esetleges sarokfog vagy más, egyedi fog törése),
- b) szakadt (ez a fogrövidülésekre nem értendő, ha azok nem járnak beszakadással),
- c) ablakos (papírvékonyodás),
- d) rozsdafoltos (gombafertőzéses, ligninkárosodásos),
- e) nem beazonosítható (pl. hullámvonalas gépi) bélyegzést tartalmaz.

Küldemények esetén, ha a boríték, levelezőlap vagy más hordozó:

- a) rozsdafoltos vagy gombafertőzéses (jellemzően a bélyegszélnél a gumizás),
- b) csak nem beazonosítható (pl. hullámvonalas gépi) bélyegzészert tartalmaz.

A fenti szabályoktól a szakértő csak abban az esetben térhet el, ha azt az adott objektum jelentősége, ritkasága indokolja.

4. Vizsgálati eredmények

- 4.1. Az SZMSZ VII. Fejezete (A bélyegvizsgálat dokumentumai és értékhatárai) szerint a vizsgálat eredménye a következő formában adható ki:
 - vizsgálati jel,
 - egyszerűsített tanúsítvány,
 - tanúsítvány,
 - szakvélemény.
- 4.2. A vizsgálati dokumentáció hivatalos nyelve a magyar. Megegyezés szerint a tanúsítványok és a szakvélemények más nyelven is kiadhatóak.
- 4.3. A vizsgálati objektumok aláírással vagy jelzéssel való ellátása kizárólag a Megbízó előzetes írásbeli hozzájárulásával történhet.
- 4.4. Az Ajánlott és irányadó szakirodalmak listája az SZMSZ 3. sz. Mellékletében találhatóak.

Magyar vonatkozású tárgyak esetében a katalógusszámok közül a Philatelia Hungarica Kft. által használt jelölést (pl. MBK/MPIK), Michel (Mi) katalógus által használt jelölést, illetve az Austria Netto Katalog (ANK) által rendszeresített beazonosítást kell használni.

Külföldi bélyegek esetében a Michel (Mi), Austria Netto Katalog (ANK), Zumstein (Zu), Yvert et Tellier (YT), Stanley Gibbons (SG), Scott (Sc), Ferchenbauer (Fer) és egyéb kiadású hozzáférhető katalógusok jelölése az irányadó.

A vizsgálói területhez alkalmazkodva a felhasznált katalógusok és kézikönyvek változhatnak.

5. Biztonság és dokumentálás

- 5.1. A tanúsítványokat és szakvéleményeket szabványosított formában, sorszámozva, aláírt formában kell kiadni, illetve biztonsági elemekkel (pl. szabványosított MBSZ hologram, szárazbélyegző) kell ellátni!
- 5.2. A kiadott dokumentumok másolatát az azt kiállító bélyegszakértőnek meg kell őriznie a saját nyilvántartásában és az MBSZ belső használatú archívumában! A szakértő saját döntéseként jogosult az általa kiállított tanúsítványokat, szakvéleményeket más nyilvános adatbázisokban is megjelentetni.

6. Díjazás és határidők

- 6.1. A vizsgálat díja a vizsgálandó objektum értékétől, mennyiségétől és a vizsgálat összetettségétől függ. Az ajánlott vizsgálati díjakat az SZMSZ 8. sz. Melléklete tartalmazza. A konkrét vizsgálat díjszabását előzetesen írásban közölni kell a Megbízóval!
- 6.2. A vizsgálat megkezdésekor a bélyegszakértő köteles rögzíteni a vizsgálat vállalt határidejét, amelyet a Megbízóval írásban egyeztet. A határidő meghatározása a benyújtott anyag mennyiségétől, a vizsgálat bonyolultságától, valamint az esetleges laboratóriumi vizsgálatok szükségességétől is függ.
- 6.3. Általános irányelvként az egyedi bélyegek vizsgálati határideje legfeljebb 15 munkanap, több darabból álló gyűjtemény esetén legfeljebb 30 munkanap lehet. A szakértő leterheltségét figyelembe véve jogosult eltérő határidőt meghatározni, amelyet a Megbízóval írásban köteles előzetesen közölni!

- 6.4. Rendkívüli esetben (pl. kiegészítő szakértő bevonása esetén) a határidő indoklással meghosszabbítható, erről a Megbízót írásban tájékoztatni kell!

7. Felelősség és reklamáció

- 7.1. A bélyegszakértő a vizsgálat idején rendelkezésre álló legjobb tudása és technikai felszereltsége szerint jár el.
- 7.2. Reklamációt a vizsgálati eredmény kézhezvételétől számított 30 naptári napon belül lehet írásban benyújtani. A szakértőnek lehetőséget kell adni a helyesbítésre!

8. Vizsgálati tárgyak kézbesítése, szállítási költségek és kockázat

- 8.1. A vizsgálati tárgyak elküldése saját felelősségre, saját költségen (biztosítással) történik.
- 8.2. A küldeményt ajánlott levélként, vagy a szállító/futár által aláíráshoz kötött módon, a dokumentumok másolatával együtt kell küldeni!
- 8.3. A tárgyakat rendezetten, tisztán, ráakódásoktól és falzmentesen kell benyújtani.
- 8.4. A visszaküldés ajánlott levélként vagy értéklevélként történik a postai szabályoknak megfelelően, a Megbízó költségére és kockázatára.
- 8.5. A visszakapott vizsgálati anyagot a Megbízónak ellenőriznie kell! Ha hibát vagy hiányosságot észlel, azt azonnal jeleznie kell a bélyegszakértőnek, lehetőséget adva a javításra!

9. Etikai és szakmai követelmények

- 9.1. A bélyegszakértő köteles objektíven, pártatlanul befolyástól mentesen eljárni, a vizsgálatának eredményét kizárólag szakmai alapon állapíthatja meg! Tartózkodnia kell minden olyan tevékenységtől, amely a vizsgálat hitelességét veszélyeztetheti!

10. Adatvédelem és titoktartás

- 10.1. A bélyegszakértő köteles a vizsgálat során tudomására jutott személyes adatokat (különösen: név, cím, elérhetőség, tulajdonosi információk, értébecslési adatok, stb.) a vonatkozó adatvédelmi jogszabályokkal (pl. az Európai Unió 2016/679/EU – GDPR rendelete és a hazai adatvédelmi törvények) összhangban kezelni!
- 10.2. Az adatok kizárólag a vizsgálat elvégzéséhez és a szakértői tanúsítvány kiállításához használhatók fel!
- 10.3. Az adatokat kizárólag a Megrendelő előzetes írásos engedélyével lehet harmadik félnek átadni!
- 10.4. Az elektronikus és papíralapú nyilvántartásokat biztonságosan, hozzáférésvédetten kell tárolni!

11. Munkadíj és a kiállított dokumentum díjának megfizetése

11.1. A Megbízó a vizsgálati díjat és a kiállított dokumentumok díját a vizsgálat megkezdése előtt köteles megfizetni oly módon, mintha a vizsgált objektumok kivétel nélkül valódinak minősülhének.

A vizsgálatot követően a visszautasított és hamisnak bizonyult objektumok esetében az ezekre érvényes, a díjlista szerinti alapidj és a valódinak jelöltek közti különbözet a Megbízónak visszajár.

11.2. A vizsgálati anyag jelölés nélkül nem vonható vissza! Jelölés nélkül csak vizsgált anyag adható vissza a Megbízó részére illetve akkor, ha a bélyegszakértő a vizsgálatot visszautasítja. A hamis jelölése kötelező, de ritka, értékes vagy érzékeny valódi bélyegek (pl. hártypapíros, kő- és réznyomat, krajcáros, turulos, stb.) esetlegesen puha grafitceruzával is jelölhető, vagy tanúsítvány, ill. egyszerűsített tanúsítvány mellett is visszaadható, amennyiben a vizsgált dokumentum a fényképről egyértelműen beazonosítható.

A díjazás előre történő megfizetése hiányában a vizsgálati anyag nem adható vissza a Megbízónak!

12. A vizsgálati dokumentumok felhasználási és közzétételi szabályai, szellemi tulajdonjogi rendelkezések

12.1. A vizsgálati dokumentumok - ideértve a tanúsítványokat, ateszteket és szakvéleményeket is - a bélyegszakértő saját szellemi termékének minősülnek. A dokumentumok tartalma, felépítése, megfogalmazása és szakmai következtetései szerzői jogi védelem alatt állnak.

12.2. A bélyegszakértő jogosult a saját maga által készített vizsgálati dokumentumok nyilvánosságra hozatalára, így különösen:

- honlapon történő közzétételre,
- szakmai cikkekben való felhasználásra,
- nyomtatott sajtóban vagy egyéb elektronikus felületeken (pl. online újság, közösségi média felületek, Facebook csoport, Youtube videó, stb.) történő megjelentetésre,
- előadásokon vagy szakmai rendezvényeken való bemutatásra.

12.3. A nyilvánosságra hozatal során a bélyegszakértő köteles a vizsgálatra beadott filatéliai objektum tulajdonosának, illetve a vizsgálati Megbízó személyének kilétét bizalmasan kezelni. A közzétett anyagokban a személyazonosításra alkalmas adatok nem tüntethetők fel.

12.4. A közzététel kizárólag a vizsgálati dokumentumokra és a szakmai megállapításokra vonatkozik. A tulajdonosra vagy a megbízóra vonatkozó információk kezelése továbbra is a titoktartási szabályok hatálya alá esik.

12.5. A bélyegszakértő a közzététellel nem sértheti a megbízási jogviszonyból eredő egyéb kötelezettségeket, és köteles a szakmai etikai normákat betartani.